סמג לאוין קח טוש"ע

לה"ע סימו טו סעי׳ כו:

כב ב שם סעיף כב: בג מיי פ"א מהלכות יבוס ה"א טוש"ע שם

סיי קט סעי' א: בד ד ה ו מייי פ״א מהלכות איסורי

לא חשיב חומרא מה שבידו לרבות מ״מ ליכא למיפרך

בעלה. תימה הכא מנרכינן קרא

לאסור לאחר מיתה וכן בפ׳ ד׳ מיתות

(סנהדרין נג. נד.) גבי אשת אב וכלתו

ופ"ק דקדושין (דף יג: ושם) קבעי

אשת איש מנלן דשריא אחר מיתת

בעלה וי"ל דבכל הני צריך קרא לאסור

דלא נילף מאשת איש דשריא לאחר

מיתה כדיליף התם וקשה דבהאשה

רבה (לקמן דף לד: ושם) קאמר גבי

חמותו לאחר (כ) מיתה דממעט לה

רבי עקיבא מדכתיב ישרפו אותו

ואתהן ואת שתיהן כלומר ששתיהן

קיימות נהי דמעטיה קרא משרפה

מאיסורא מי מיעטיה משמע דאי לאו

קרא היתה בשרפה וי"ל דבכולהו לריך

קרא לאסור ולהחיר דלא נילפו מהדדי: בהוריתה תהא. ומכל

מקום אילטריך לעיל (דף יז:) למילף

אחוה (ג) מבני יעקב דלא נימא

דבעינן דמיחדי באבא ובאימא משום

דכמיב יחדו: (י) דבתב רחמנא גבי דודתו למה לי. אפילו למאי

דמפרש וי (בה) דאין ערירי בכל חייבי

כריתות אלא היכא דמפרש קרא

בהדיה אתי שפיר כדפרישית בריש

מכילתין (דף ב. ד"ה אשת):

לישתוק קרא משפחה חרופה.

לאוין בהעראה אם כן לישתוק קרא

בחייבי כריתות ותירץ ה"ר משה כהן

דאי לאו קרא בחייבי כריתות הוה

אמינא מדגלי רחמנא בשפחה מכלל

דחייבי כריתות בהעראה אבל חייבי

לאוין בגמר ביאה דילפינן משפחה

חרופה אבל השתא דכתיב העראה

בחייבי כריתות אי כל חייבי לאוין

בגמר ביאה א"כ לישתוק קרא

משפחה חרופה א):

וא"ת השתא דחייבי

מה לאשת אח שכן בידו לרבות דהכא לא יליף אלא דשייך אחוה מן

האם באחות אשה כמו באשת אח: דיש לה בנים לאחר מיתת

איסורי ביאה הל׳ נו

ב) מכות יד. כריתות ב:, (ג) [ויקרא כ], ד) [דברים כה], ה) [ויקרא יח], ו) ס"א אינו.

תורה אור השלם ו. ערות אשת אחיר לא ַרְּנְיִרְוֹ צְּלְיֵתְ אָחִיךְּ הָוּא: רְנְלֵּה עָרְוַת אָחִיךְ הָוּא: ריקרא יח טז 1. וְאִישׁ אֲשֶׁר יִפָּח אֶת אַשֶּׁת אָחִיוֹ נְדָּה הָוֹא אַשֶּׁת אָחִיוֹ נְדָּה הָוֹא

ֶּעֶרְוַת אָחִיו גִּלְה עֲרִירִים ויקרא כ כא יִהְיּה: ויקרא כ כא 3. וְאֶל אִשְּׁה בְּנְדַּת טָמְאָתָה לא תִקְרַב לְגַלוֹת עֶרְוָתָה:

ויקרא יח יט ויקרא יח יט גיש אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אֶת. דֹּרְתוֹ עָרְוַת דֹּדוֹ גִּלְה ָּחֶטְאָם יִשְּׁאוּ עֲרִירִים יָמֶתוּ: ויקראַ כ כ זְאָישׁ בִּי יִשְׁבַּב אֶת. 5. וְאִישׁ בִּי יִשְׁבַּב אֶת. אָשֶׁה שִׁכְבַת זֶרע וְהִוֹא שִׁפְּחָה נֶחֱרֶפֶת לְאִישׁ וְהָפְּדֵה לֹא נִפְּדָתָה אוֹ וְיְבְּיֵח לֹא נָתַן לְה בָּקּרֶת תְּבְּשָׁה לֹא יוּמְתוּ כִּי לֹא תִּהְיָה לֹא יוּמְתוּ כִּי לֹא בְּי לֹא װקראיט כ וְאָישׁ אֲשֶׁר יִפִּּר זוֹ רִייּ חפשה: אמו וראה את ערותה וְהִיא תִּרְאָה אֶת עֶרְוְתוֹ חָסֶד הוּא וְנִבְּרְתוּ לְעִינֵי בָּנֵי עַמְּם עֶרְוַת אֲחֹתוֹ גלָה עונו ישָא:

7. אשה זנה וחללה לא יִּקְּחוּ וְאָשְׁה גְּרוּשְׁה מֵאִישָׁה לֹא יִקְחוּ כִּי קָרשׁ מָאִישָׁה לֹא יִקְחוּ כִּי קָרשׁ :הוא לֵאלהָיו ויקרא כא ז

גליון הש"ם

רא"ז ד"ה לכרת ניתנה וכו' דלא הו"ל לעונשו כרת אא"כ הזהיר עליה. עיין מכות דף יג ע"ב:

הגהות הב"ח

(A) רש"י ד"ה לשתוק וכו' בשאר חייבי לחוין נמי לא מיחייב בהעראה אלא בגמר ביאה: צלא בגמר ביאה: ב) תום' ד"ה דיש וכו' לאחר מיתת אשתו דממעט לה ר"ע: (ג) ד"ה בהוייתה וכו' למילף אחוה אחוה מכני: (ד) ד"ה דכתב כך לריך להתחיל דודתו דכתב רחמנא גבי ערירים למה לי אפי

שניה מאמה היא וטעמא דשניה לאו אשתו היא משום הכי מותר בשלישית הא אם הוו קידושי שניה קידושין הוה אסור בשלישית: אחות אשה קרובי עלמו חשיב לה שמחמת עלמו נאסרה עליו ולא

מחמת אביו ולאפוקי דודתו דקרובת

אביו היא: ה"ג הכא **מ"ל ערום אחיד**

היא: בחיי בעלה. אם גירשה:

מדרב הונא. דכתיבט אשת אחיו נדה

היא כדלעיל (דף נד:): ולאו הבא

מכלל עשה עשה. יבמה יבא עליהדי

אבל כרת ליכא: הכי גרסינן כתיב

קרא אחרינא ערות אחיו גלה: אף

חשת חח מן החם לחחר מיתם בעלה.

בלא בנים שריא. וא״ת הא ילפינן

(לעיל דף יו:) אחוה אחוה מבני יעקב

איכא למימר אחים מן האב מלוה

מן האם רשות: ערות אחיך היא.

ומהאי קרא מרבינן אשת אח מן

האם: אחותו דכתב בה כרת למה

לי. כיון דדרשת העראה וקראי יתירי

דכולהו כרת דאחותו מאי תדרוש

ביה הא כבר נכתב בכל העריות

ונכרתו הנפשות העושותים: חייב על

כל אחם ואחם. ואי לא כתב אלא

חד כרת אכולהו הוי אמינא היכא

דעבדינהו לכולהו בהעלם אחד לא

מחייב אלא חדא השתא הוי דבר

שהיה בכלל ויצא מן הכלל ללמד על

הכלל כולו דמה אחותו מיוחדת שהיא

ערוה וחייבין עליה בפני עלמה אף

כל שהיא ערוה חייבין עליה בפני

עלמה: לכרת ניתנה ולא למלקות.

דאי התרו בו למלקות אינו לוקה

דלאו שניתן לאזהרת כרת הוא לפיכך

אין לוקין עליו °דלא הוה ליה לעונשו

כרת אא"כ הזהיר עליה הלכך אזהרה

לאו למלקות ניתנה: מואל אשה.

לחלק על כל אשה ואשה שבפרשה זו

דהוה ליה למכתב ולנדה לא תקרב:

ערירים. היינו נמי כרת שזרעו

נכרת: ערירים יהיו. לשעת מיתתן

משמע סופן לבא לידי ערירי דאם

יש לו בנים קוברן: ערירים ימוחו.

משמע דאם הן עכשיו ערירים כן

ימותו ואפי׳ יולדו להם לאחר מעשה:

דאי כתב רחמנא ערירים יהיו הוי

אמינא דהוו ליה עד חטאיה. והכי

משמע סופס להיות ערירים שימותו

בניהם שיש להם עתה ויהיו ערירים

אבל בשעת מיתתם לא ימותו

ערירים דבנים דהוו ליה מחטאיה

ואילך לא מייתי: ואי כתב רחמנא

ערירים ימותו הוי אמינא מחטאיה

ואילך. דהכי משמע מחטאם ישאו

ואילך ערירים ימותו אבל בנים

דמעיקרא לא מייתי כתב רחמנא

ערירים יהיו סופן לבא לידי ערירים

דמדכתיב ערירים יהיו מכלל דהשתא

לאו ערירים נינהו: שפחה חייבי לאוין

היא דכתיב בה לא יהיה קדש (דברים

כג) וגלי בה רחמנא דלא מייתי אשם

עד שיגמור בה ביחתו דכתיב שכבת

זרע מכלל דחייבי מלקות דלאו דאשם

כגון ממזר ושפחה שאין חרופה בהעראה מיחייב: שפחה חרופה.

שפחה כנענית המאורסת לעבד

אלמא "אחות אשתו בין מן האב בין מן האם אסורות מגלן יליף מאחותו מה אחותו בין מן האב בין מן האם אף כאן בין מן האב בין מן האם ולילף מדודתו מה דודתו מן האב ולא מן האם אף כאן מן האב ולא מן האם מסתברא מאחותו הוה ליה למילף שכן קרובי עצמו מקרובי עצמו אדרבה מרורתו הוה ליה למילף שכן דבר על ידי קרושין מרבר שעל ידי קרושין אלא מאשת אח ילפינן דשכן דבר על ידי קדושין וקרובי עצמו ואשת אח גופה מנ"ל דתניא יערות אשת אחיך לא תגלה יבין מן האב בין מן האם אתה אומר בין מן האב בין מן האם או אינו אלא מן האב ולא מן האם ודין הוא חייב כאן וחייב באחותו מה אחותו בין מן האב בין מן האם אף כאן בין מן האב בין מן האם או כלך לדרך זו חייב כאן וחייב בדודתו מה דודתו מן האב ולא מן האם אף כאן מן האב ולא מן האם נראה למי דומה דנין קרובי עצמו מקרובי עצמו ואל תוכיח דודתו שקרובי האב או כלך לדרך זו דנין דבר שעל ידי קדושין מדבר שעל ידי קדושין ואל תוכיח אחותו שאיסור הבא מאליו ת"ל יערות אחיך היא בין מן האב בין מן האם ואימא אידי ואידי באשת אח מן האב חדא דיש לה בנים בחיי בעלה וחרא דאין לה בנים בחיי בעלה אין לה בנים בחיי בעלה מדרב הונא נפקא ואימא אידי ואידי באשת אח מן האב חדא דיש לה בנים בחיי בעלה וחדא דיש לה בנים לאחר מיתת בעלה יש לה בנים לאחר מיתת בעלה לא צריכא קרא מָראמר רחמנא שאין לה בנים מותרת הא יש לָה בנים אסורה ודלמא אין לה בנים אסורה.

אתיא עברי שמותר בה [כרימות יא.] כדכתיב (שמות כא) אם אדוניו יתן לו אשה: לשחוק קרא. דלא לגלי שכבת זרע בשפחה חרופה ואנא אמינא (א) כשאר חייבי לאוין בגמר ביאה: **דכהונה מנלן.** דמשפחה לא גמרינן אלא לאו השוה בכל דומיא דשפחה חרופה: **קיחה קיחה.** כחיב גבי חייבי כריתות (ויקרא כ) איש אשר יקח את אחותו וכתיב בחייבי לאוין דכהונה לא יקחו (שם כא): **דחייבי עשה.** כגון מצרי ואדומי עד דור שלישי מנלן דאסירא העראה דידהו בישראל וקאי בעשה כדכתיב דור שלישי יבא (דברים כג) ולא שני ולאו הבא מכלל עשה עשה:

לעלמא ושריא ליבם יש לה בנים שריא לעלמא ושריא ליבם אי נמי אין לה בנים מצוה יש לה בנים רשות אי נמי אין לה בנים אין יש לה בנים לא 6ולאו הבא מכלל עשה עשה כתב קרא אחרינא יערות אחיו גלה ואימא אשת אח מן האם כאשת אח מן האב מה אשת אח מן האב לאחר מיתת בעלה שריא אף אשת אח מן האם לאחר מיתת בעלה שריא אמר קרא יהיא יבהוייתה תהא אחותו דכתב בה כרת למה לי לכדרבי יוחנן דאמר ר' יוחנן שַאם יּעשאן כולם בהַעלם אחת חייב על כל אחת ואחת ולרבי יצחק דאמר כל חייבי כריתות בכלל היו ולמה יצתה כרת באחותו לדונו בכרת ולא במלקות לחלק מנלן נפקא ליה ימואל אשה בנדת מומאתה לחייב על כל אשה ואשה דורתו רכתב בה רחמנא ערירים יהיו ל"ל לכדרבה דרבה רמי כתיב ²ערירים יהיו וכתיב ⁴ערירים ימותו הא כיצד יש לו בנים קוברן אין לו בנים הולך ערירי ואיצטריך למכתב ערירים יהיו ואיצטריך למכתב ערירים ימותו דאי כתב רחמנא ערירים יהיו ה"א עד חמאיה אבל מחמאיה ואילך לא כתב רחמנא ערירים ימותו ואי כתב רחמנא ערירים ימותו ה"א מחמאיה ואילך אבל מעיקרא לא צריכא: יהעראה דחייבי לאוין מגלן מדגלי רחמנא ישכבת זרע גבי שפחה חרופה מכלל דחייבי לאוין בהעראה אדרבה מדגלי רחמנא העראה בחייבי כריתות מכלל דחייבי לאוין בגמר ביאה אמר רב אשי אם כן לשתוק קרא משפחה חרופה העראה דחייבי לאוין דכהונה מנלן אתיא יקיחה יקיחה ידחייבי עשה מנלן

תוספות ישנים ובחמישית: מדגלי רחמנא בהעראה. וא"ת אדרבה בטערטה. הרים מדנה ממת דמיף מינה ביתה שפחה חביב במת ביתה חיביב לחוין וכו׳ הור משפחה חיביב לחוין הרים משפחה מחיבים בהת עדיין הרים במת של מחיבים הרים עדיין מסקינן אדעתין הך קושיא עד לקמן. וי"ל בגמר ביאה לשתוק משפחה מרופה דשפחה חרופה נמי חייבי לאוין היא דכתיב לא יהיה קדש אבל לקמן גבי חייבי כרימות לא הוה מסקינן אדעתין לומר ישתוק קרא משפחה חרופה כיון דלא ידעינן ליה רק מדיוקא מדגלי רחמנא לק מחייפן מהגפי לחומט בחייבי כריתות מכלל דחייבי לאוין בגמר ביאה. עוי״ל דאין להקשות הכא נילף מיניה דהא ודאי מיניה בעי׳ רחמנא בשפחה חרופה ש"ז גבי חיוב האשם מכלל גפי היוב הלאו הוי קודם גמר דחיוב הלאו הוי קודם גמר ביאה וא"כ חייבי לאוין הוו בהעראה: א) ולפי' זה קשה את שפרשתי דשמעינן מש"ו דכתיב גבי אשם דחיוב הלאו הוי משעת העראה וא"כ אפילו אי לא כתיב העראה בחייבי כריתות ידעינן דחייבי לאוין בהעראה ומלינן לתרץ כתירוץ אחר שחרלתי:

מוסף רש"י

שאם עשאן כולם בהעלם אחת חייב על כל אחת ואחת. לפי שכלל כל העריות בכרת חחת, הייתי חומר חס עשאן כולם בהעלם אחד אינו חייב אלא אחת, לכך ילאה כרת באחותו לחלק, דהוי דבר שהיה בכלל וילא מן הכלל ללמד על עלמו שמתחייב עליה לעלמה אם עשאה עם חברותיה, ולא ללמד על עלמו ילא אלא ללמד על הכלל כולו יצא, מה אחותו מיוחדת שהיא ערוה וחייבין עליה בפני עלמה, אף כל שהיא ערוה חייבין עליה בפני עלמה (מכות יד.). לדונו בכרת ולא במלקות. והיה מלמד על הכלל כולו, דלית ליה חייבי כריחות שלקו נפטרו מידי כריחתן נפרק ולו הן הלוקין (כריתות ב:). מואל אשה. נפרק וממ אן המקץ (כריתות ב:). מואל אשה. הוה ליה למכתב ולנדה לא